

ACOD-ONDERWIJS ONDERAFDELING GEPENSIONEERDEN

Secretariaat: Bagattenstraat 158 - 9000 Gent

Tel.: 09/269.93.40

Fax: 09/269.93.44

Mededelingenblad CONTACT

Jaargang 35 nr.6 juni 2008

Genoteerd:

Daguitstap op donderdag, 22 mei 2008: "De kastelentrip in Haspengouw".

Dit verslag werd geschreven in samenwerking met en aan de hand van een uiterst uitgebreide documentatie bezorgd door ons bestuurslid Gisèle Vandenheede.

De activiteit georganiseerd door S-Plus was een voltreffer, vermoedelijk omwille van een paar voorafgaande feiten die de belangstelling wisten te wekken : enerzijds de televisieserie op één "**Katarakt**" die Haspengouw in de kijker bracht en anderzijds door de verbeelding aansprekende folder die de honger naar romantiek en mysterie wist te stimuleren: "Bezaaid met meer dan **honderd kastelen** krijgt het **idyllische Haspengouwse landschap** iets adellijk. Laat u onderdompelen in een wereld van **graven en kasteelheren**, van **prinsen en jonkvrouwen** en droom weg in de **lange lanen en geurende tuinen** van het kasteel van Hex."

1. Om 7.30 uur, op de P.& R. te Gentbrugge, vertrekken 48 deelnemers, waaronder 26 afdelingsleden van het "ACOD-Onderwijs Oost-Vlaanderen". Aankomst te Korteseem om 9.30 uur in het eetcafé "Het Raedthuys" op het Kerkplein, waar we bij een appelkoekje of "eppelkukske" met koffie of thee, kennis maken met de gids, dr. P. Diriken die ons inleidt in het bijzondere landschap zoals hoger beschreven.

1.a. Enerzijds, vertoont Haspengouw, een sterk verscheiden landschap bepaald door zijn **reliëf** en navenante **hydrografie**. Het omvatte in de Middeleeuwen zowat de huidige provincie Limburg en vormde het thuisland van de Graven van Loon met als strategische hoofdplaats Borgloon (gelegen op zowat 140 m.). ("Borg" = burcht, "lo" en "loon" = beboste helling, bos.)

1.a./a- Het zuidelijk gedeelte van Haspengouw wordt namelijk begrensd door een "talud" gelegen op zowat 80 tot 140 meter hoogte, het huidige Condruzisch Plateau, waar de Maas zijn "bovenloop" volgt vanaf Namur in zuidwestelijke richting naar noordoost, richting Luik, om vervolgens noordwaarts in de vlakte van de Maas zijn weg te vervolgen. Dit eerste landschap vormt het **Droog-Haspengouw** of het Midden-Belgisch gedeelte met een open landschap op een bodem van leem door zijn hoogteligging doorkruist door droge dalen, evenwel voorzien van een overvloed aan waterbronnen.

1.a./b- Ten noorden van die steile rand strekt zich een vlakte uit die deel uitmaakt van het Laag-Belgisch gedeelte dat varieert tussen de 80 en de 30 meter. Aangezien dit gedeelte voorziet in de afwatering van het Plateau (Droog-Haspengouw met zijn talloze bronnen vooral aan de randen van het plateau), heeft zich hier een totaal ander landschap gevormd op onderliggende klei- en zandlagen: een streek die economische welvaart schenkt met

landschapsbepalende laagstam fruitbomen (dé boomgaard van België), en uitgestrekte aardbeinvelden, groenzones voor veeteelt en landbouw. Het landschap van dit **Vochtig-Haspengouw** of het Laag-Belgisch gedeelte wordt doorkruist door waardevolle beekdalén, holle wegen, koepelbosjes, grachten en vertoont weidse panorama's.

1.b. Anderzijds, wordt Haspengouw "getekend" door een 120-tal kastelen verspreid in het landschap. Het is de grootste dichtheid aan kastelen in ons land. Hiervoor is de Middeleeuwse geschiedenis van onze contreien verantwoordelijk. Het graafschap Loon lag op internationaal vlak middenin het strijdtoneel dat tussen de 11^{de} en de 15^{de} eeuw beheerst werd door de politieke uitbreidingsdrang van de twee machtigste Europese grootmachten: Frankrijk en Duitsland. Lotharingen als Middenrijk (Verdrag van Verdun 843) was tussen de 9^{de} en de 11^{de} eeuw bijna volledig ingepalmd door zowel de westelijke buur Frankrijk als de oostelijke buur Duitsland. Vooral het uiterst machtige Hertogdom Bourgondië met Karel de Stoute (1433-1477) bepaalde de politieke evolutie in het graafschap Loon. Daarenboven dwongen de steden dank zij hun economische welvaart vrijheden af vanwege hun graven, burggraven, prinsén of koningen. Het naburige Prinsbisdom Luik dat gedurende al die eeuwen een schijn van neutraliteit voorhield, leverde vrije doorgang voor zowel de ene als de andere legers die op dit gedeelte van het strijdtoneel de zaken kwamen "regelen": oorlogen, maar ook strafexpedities vanwege de eigen machthebbers waren het lot dat de bevolking te beurt viel. Elke toren, burcht, of zelfs een kerk of "burcht-kerk" werden oorspronkelijk maar noodgedwongen gebouwd als een toevluchtsoord of een waterslot. Finaal werd het Graafschap Loon na ontbrekende rechtstreekse erfopvolging opgeslorpt door het "neutrale" Prinsbisdom Luik. De evolutie in de latere oorlogsvoering vooral ten gevolge van de ontwikkeling van het vuurwapen en het zware geschut veranderde later eveneens het landschap. Burchten werden omgebouwd tot residenties met tuinen rondom: zelfs de dikste muren konden door het kanon binnen de kortste keren stuk geschoten worden. Zowel van de Middeleeuwse- als van de residentiële architectuur bleven uiterst interessante relieken bewaard.

2. Met die gegevens als rode draad doorheen de gehele daguitstap, genoot de groep van een schitterende dag en van volgende sites:

- 10 u.: **Kortessem** : bezoek aan de Romaans-Gotische St.-Pieterskerk als oudste kerk in Haspengouw.
- 10.30 – 12.15 u.: rondrit met de bus, gepaard gaande met enkele uitstappen en bezoeken aan **het kasteel van Wintershoven**, en de Romaanse éénbeukige St.-Pieterskerk.
Wellen.
Vervolgens maken we de overgang van Droog- naar Vchtig Haspengouw om te landen in **Het Bellevuebos** met een uitgebreid wandeling.
Gorsleeuw als landbouwgebied, met een vergezicht op de terrils van Luik. De fruitteelt wordt om economische redenen gewonnen op laagstambomen.
Het kasteel van Opleeuw met een wijngaard van de Chardonnay-druif.
Hier wordt een wijn van "wereldniveau" gemaakt (AOC Hageland)
Borgloon als hoofdplaats van het verdwenen Graafschap Loon
 - de Stroopfabriek die opnieuw geactiveerd werd.
- 12.30 – 14.00 u.: **heerlijk middagmaal te Borgloon, met een Haspengouws sudderpotje van vlees, champignons en aardappelen.**
- 14.00 –17.15 u. vervolg van de kastelentocht:
 - **het Kasteel van Rullingen** met een wandeling.
 - **Het Kasteel van Hoepertingen** , met zijn Romaans kerkje.

- **Het Kasteel van Hex**, gebouwd op een heuvel, een rondleiding met 2 gidsen, typische Renaissance voorgevel en een rozentuin (400 soorten rozen) van internationaal wereldformaat. Het landgoed is nog steeds in bezit van de familie d'Ursel en omvat zowat 100 ha. Het landgoed heeft een traditie die symboliek voert die terug te vinden is binnen de vrijmetselarij.
- Tenslotte werden we verwacht in de imposante **dwarsschuur van het Monnikenhof** met een **deugddoende koffie, verschillende soorten fruitvla en rijsttaart**.

-19.30 u. aankomst aan de P&R te Gentbrugge.

Het was een prachtige maar, voor sommige leden, vermoeiende dag

Freddy D'havé,
secretaris ACOD-Onderwijs gepensioneerden.

Onze laatste activiteiten van dit schooljaar: ter herinnering voor de ingeschrevenen

a. Op donderdag, 12 juni 2008 trekken we met de gids Guido Van De Vijvere naar Middelburg in Zeeland.

Programma:

Via Gent naar Zelzate –Terneuzen – door de Westerscheldetunnel direct naar **Middelburg**.

De **Lange Delft** leidt ons naar de **Grote Markt**, waar we een geleid bezoek brengen aan het bekoorlijke en statige gotische **Stadhuis**.

Dan vrije tijd tot aan het middageten (op donderdag marktdag), en na de lunch maken we een rondvaart door de binnenstad, waarbij we “het andere Middelburg” leren kennen. Nadien beginnen we aan onze **stadswandeling**, waarbij men de belangrijkste toeristische troeven van de stad leert waarderen: **Markt – Abdij – Damplein met Gistpoort – Engelse Kerk – Nieuwe Kerk met “Lange Jan” – Kloveniersdoelen – St. -Jorisdoelen, enz.**

Er is zeker nog vrije tijd om er flanerend eens op uit te trekken: de **Lange Delft, de Korte Delft, de Langeviele, Nieuwe Burg** zijn lokkende **verkeersvrije winkelstraten**. De winkel “DE DRUKKERIJ” is in 2000 uitgeroepen tot de beste **winkel van Nederland!**
Inbegrepen: Koffiestop met boterkoek, stadhuismuseum + gids, middageten (soep – hoofdgerecht – dessert - koffie), boottocht, busvervoer, begeleiding.

Niet-inbegrepen: Fooi chauffeur (envelop op de bus)

Afspraak: vertrek om **07u30** aan de P&R parking, onder de E17 te Gentbrugge, Land van Rhodelaan.

Inschrijvingen zijn afgesloten.

b. Het eerste deel van 2008 sluiten we op donderdag, 26 juni af met een reisje naar de Luxemburgse Moezel.

Programma:

*** Voormiddag: (10u)**

Vanuit de laatste opstapplaats, nemen we de snelweg naar Groot Hertogdom Luxemburg. Onderweg voorzien we een inbegrepen koffiepauze.

Via Arlon begeven we ons naar **Mondorf - les-Bains**. Verder langs toeristische wegen naar **Remich**. We bezoeken er de Caves Saint-Martin waar u na een rondleiding kan proeven van de heerlijke Luxemburgse wijnen.

*** Middagmaal:**

Klassiek driegangenmenu: soep of voorgerecht – hoofdschotel met aardappelgarnituur en groenten - dessert

*** Namiddag:**

Na het middagmaal schepen we in op een **rondvaartboot**. Nadat u de boot verlaten heeft, rijden we naar Grevenmacher. Hier bezoeken we er de beroemde kelders van **Bernard Massard**. Terug naar huis, met avondstop langs de autosnelweg.

Afspraak: vertrek om 6u00 aan de P&R parking, onder de E17 te Gentbrugge, Land van Rhodelaan.

Inschrijvingen zijn afgesloten.

- c. Op donderdag, 3 juli 2008 kunnen de **S-Plusleden** het **Europees Parlement** bezoeken. Europees Parlementslid Mia De Vits zal ons onthalen en rondleiden.

Programma:

Vertrek met de bus om 9u aan de P&R, Land van Rhodelaan te Gentbrugge.

Koffiestop met koffie, ontvangst en rondleiding in het Europees Parlement

Middagmaal ter plaatse

Unieke bustour in Brussel over de veelzijdigheid, uitersten en tegenstellingen, problemen, uitdagingen en dynamiek van de stad.

17u einde en terugkeer naar Gent

Inschrijvingen zijn afgesloten.

Onze geplande activiteiten voor de tweede helft van 2008

- a. Op dinsdagnamiddag, 16 september 2008 plannen we een natuurwandeling in de vernieuwde **Bourgoyen-Ossemeersen**. Dit natuurgebied is 230 ha (2,3km²) groot. We voorzien een wandeling langs het Bourgoyenpad. Het reservaat kan dan in zijn volle omvang "ontdekt" worden. (5,5 km). Ter plaatse kunnen we dan wel kiezen tussen dit pad of het kortere Meerskantpad (4,4 km).

Samenkomst: om 14u30 aan de ingang van het reservaat: aan het nieuwe, onlangs ingehuldigde, bezoekerscentrum op het einde van de Driepikkelstraat te Mariakerke.

Te bereiken:

met trolleybus 3 – halte Driepikkelstraat

met de auto – er is grote parkeergelegenheid

Inschrijven kan in ons septembernummer dat eind augustus zal verschijnen

- b. Op vrijdagavond, 26 september 2008 stelt **S-Academie (S-Plus)** het **activiteitenprogramma 2008-2009 voor te Hamme**. We zullen er per bus kunnen naar toegeaan. Een "Showproject" met zang, dans en sketch wordt ons ook aangeboden. Alle S-Plusleden kunnen mee.

Meer informatie in het septembernummer.

- c. Op donderdagnamiddag, 23 oktober 2008 houdt de **ACOD** zijn jaarlijks feest te **Gentbrugge**. Houd die datum vrij!

Meer informatie in het septembernummer.

Volgende activiteiten zijn gepland, we zijn bezig aan de organisatie ervan:

- **Ons jaarlijks banket op vrijdagmiddag 14 november 2008** in de Salons Van Caneghem te Merelbeke.

- **Geleid bezoek** aan de prestigieuze **tentoonstelling: Vlaamse wandtapijten voor de Bourgondische hertogen**, in de St. Pietersabdij te Gent op **donderdag, 4 dec. 2008 om 14u30**

Activiteiten i.s.m. bevriende organisaties: houd die data vrij!
--

- a. **Op zondagmorgen, 19 oktober 2008 kunnen we genieten van een Herfstconcert in de polyvalente zaal van het Woon- & Zorgcentrum DOMINO, St. Margrietstraat te Gent. Het koor "De Rode Roos" en de solisten van Arte Vocale verzorgen het programma.**
Meer informatie en inschrijvingsmogelijkheid in het septembernummer.
- b. **Op woensdagnamiddag, 29 oktober 2008 is er de modeshow met de wintercollectie in de polyvalente zaal van het Woon- & Zorgcentrum DOMINO, St. Margrietstraat te Gent.**
Meer informatie en inschrijvingsmogelijkheid in het septembernummer.

Activiteiten i.s.m. de S-Plus Cultuuracademie onder leiding van Jacques Fonteyne:
--

- Op de dag van de uitstappen is Jacques ook te bereiken op het GSM nr. 0479/86.52.71
 - Inschrijven: u mag Jacques bellen vanaf 6u tot 23u op het nr. 09/259.59.02
 - Bij onverwachts NIET deelnemen op de dag zelf, gelieve Jacques te verwittigen op zijn GSM.
 - Het bedrag voor de deelname aan de uitstappen kan u rechtstreeks met Jacques regelen op de trein.
 - Afspraak in de hal van het station 20 à 15 min vóór uur van vertrek.
- 1. Op donderdag, 6 juni 2008 voorziet Jacques een Culturele Wandeling in YVOIR.**
Bijdrage Cultuur Academie:
leden S-Plus: € 1
Niet-leden S-Plus: € 2
We nemen de trein van **09u15 te Gent St. Pieters.**
Prijs treinticket: + 65j : € 4
- 65j : € 32,80 – Rail pass: € 14,20
Verdere info en inschrijving: telefoneren naar Jacques tel. 09/259.94.02
- 2. Op zondag, 8 juni 2008 gaat de Cultuur Academie naar het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen om de tentoonstelling "JAN COX – Profiel van een kunstenaarschap." te bezoeken.**
De tentoonstelling 'Jan Cox: Profiel van een kunstenaarschap' presenteert geen algemeen en chronologisch overzicht, maar brengt het profiel van de kunstenaar in kaart aan de hand van sleutelwerken en thematische ensembles: de levensloop van de kunstenaar, het creatieproces, De martelgang, het thema van de vrouw, Orpheus en De Ilias. Bovendien wordt een aantal objecten van Jan Cox tentoongesteld die nooit eerder te zien waren.
Prijs:
leden S-Plus: € 8
Niet-leden S-Plus: € 10 (toegang + audiogids)
We nemen de trein van **13u05 te Gent St. Pieters of om 13u13 te Gent-Dampoort.**
Prijs treinticket: + 65j en - 65j: € 9 (WE biljet)
Verdere info en inschrijving: telefoneren naar Jacques tel. 09/259.94.02

3. Op donderdag, 19 juni 2008 kan u Jacques vergezellen op de culturele wandeling te HALLE (II).

Bijdrage Cultuur Academie:

leden S-Plus: € 1

Niet-leden S-Plus: € 2

We nemen de trein van **09u15 te Gent St. Pieters.**

Prijs treinticket: + 65j : € 4

- 65j : €17,60 – Rail pass: € 14,20

Verdere info en inschrijving: telefoneren naar Jacques tel. 09/259.94.02

4. Op donderdag 10 juli 2008 kan u genieten van een boottocht Dinant-Givet-Dinant.

We nemen de trein te **Gent St. Pieters** om **6u15** en komen aan in Dinant om **8u46**.

Vertrek Bateaux Bayard, Kaai 10.

Dinant via de Maas naar Givet: 3u varen

Givet vrije tijd: 3u vrije tijd

Givet via Maas naar Dinant: 3u varen

Terug in Dinant om 19uur

Buffet aan boord – vrije tijd in Givet (eventueel onder begeleiding van Jacques)

Prijs:

leden S-Plus: € 15

Niet-leden S-Plus: € 20

Trein:

+65j: € 11,10

-65j: € 14,20

Gelieve Jacques te bellen (09/259.94.02) en op te geven met hoeveel personen u deelneemt. Uw deelname is pas geldig na storting de € 15 (pp. Leden) of € 20 (pp. Niet-leden) op de rekening van S-Plus Cultuuracademie 652-7999510-02, Jan Delvinstraat 16 te Gent.



**Het bestuur wenst aan al haar leden een rustgevende en aangename “grote vakantie”!
Tot in september...**

Heeft u vragen of problemen i.v.m. onze activiteiten of de werking van onze vereniging?

Contactgegevens:

Francine van der Graaf: voorzitter

Tel. 09/220.58.21- 0496/86.12.35

Handbalstraat 15, 9000 GENT

Freddy D'havé: secretaris

Tel. 09/221.12.36 - 0474/31.26.30

Kikvorsstraat 23, 9000 GENT

freddy.d.have@telenet.be